

Geslaagde expertmeeting over ouderenzorg en verplegingswetenschap

Luuk Preijde

Op 3 november jl. organiseerde de Alumnivereniging Verplegingswetenschap Nederland op Hogeschool Windesheim in Zwolle een geslaagde expertmeeting met als thema: Wat kan de verplegingswetenschapper betekenen voor de ouderenzorg? Deze expertmeeting, die voor de eerste keer buiten Utrecht werd gehouden, werd bezocht door 30 verplegingswetenschappers uit het hele land en vanuit zeer verschillende takken van de gezondheidszorg. De avond begon met drie inleidingen van drie vakinhoudelijke experts.

Dr. Carolien Smits, lector *Innoveren in de Ouderenzorg* bij Hogeschool Windesheim Zwolle, trapte af. Zij zette een aantal grote veranderingen in de zorg op een rij: de extramuralisering, de toenemende kosten met gewijzigde wetgeving, verantwoordelijkheden en financiering, en de aangepaste eisen aan MBO-, HBO- en HBO+-verpleegkundigen. Voor de verplegingswetenschap zoomde zij in op de rol van kenniswerker in onderwijs en praktijk. Zo blijkt de combinatie van onderzoeker en docent, liefst aangevuld met de rol van zorgprofessional binnen de HBO-lectoraten, een zeer gelukkige te zijn.

Dr. Evelyn Finnema, lector *Wonen, Welzijn en Zorg op hoge leeftijd* aan de Hogeschool van Leeuwarden, begon haar inleiding met de stelling dat structurele veranderingen in de zorg nodig zijn om de toenemende aantallen kwetsbare ouderen en chronisch zieken verantwoord te kunnen blijven

ondersteunen. Zij besprak het brede scala aan activiteiten om *evidence-based* kennis te ontwikkelen en professionals hiervoor te faciliteren, waaronder de WMO-werkplaats Friesland en het Talma-lectoraat. Zij illustreerde dit met de ontwikkelingen rondom het DCM, Dementia Care Mapping. Deze methode probeert de zorg voor cliënten met dementie en een verstandelijke beperking te verbeteren, waarbij empathie en observatievermogens centraal staan.

In de laatste inleiding startte dr. Robbert Gobbens, associate lector *Multimorbiditeit* bij Hogeschool InHolland, met een uitleg over het begrip *frailty* (kwetsbaarheid) bij ouderen op lichamelijk, psychisch en sociaal gebied. Hij besprak de relatie tussen kwaliteit van leven en kwetsbaarheid, waarbij oudere cliënten geconfronteerd worden met een toename van het aantal beperkingen. Er zijn een aantal hulpmiddelen om deze kwetsbaarheid te meten. Hij lichtte dit toe met een uitleg over de TFI, de Tilburg Frailty Indicator, waarop hij in 2010 promoveerde.

Alle inleiders eindigden hun lezing, op verzoek van de organisatoren, met hun hartenkreet aan de verplegingswetenschappers in Nederland. Die van Robbert Gobbens luidde: "Maar welke interventies zijn bewezen effectief? Identifieren van kwetsbaarheid bij ouderen is van groot belang maar uiteindelijk gaat het om – *evidence-based* - interveniëren!" De anderen riepen verplegingswetenschappers op

zich met passie te blijven ontwikkelen, veel meer zichtbaar te worden en hun kennis en kunde op allerlei manieren uit te dragen.

In een aantal discussierondes werd vervolgens met de inleiders gebrainstormd over de beginvraag van deze avond: Hoe kunnen verplegingswetenschappers bijdragen aan goede zorg in de dynamische wereld van de ouderenzorg? Dit leidde tot twee conclusies:

Verplegingswetenschappers kunnen explicieter bijdragen aan verbanden die nodig zijn voor een samenhangende aanpak

Verplegingswetenschappers zijn breed opgeleid voor diverse rollen op verschillende terreinen: onderwijs, beleid, onderzoek en die van academische zorgverlener. Met deze ruime basis-kennis, veelzijdige expertise en brede inzetbaarheid is de verplegingswetenschapper dé aangewezen professional om partijen bij elkaar te brengen en agenda's op elkaar af te stemmen. Dit gebeurt al wel, maar dat is meestal in individuele projecten en vaak nog te beperkt zichtbaar. Verplegingswetenschappers moeten een grotere verbindende rol opeisen om, in dit geval binnen de ouderenzorg, tot een gestructureerde, samenhangende aanpak te komen.

Verplegingswetenschappers kunnen abstracte concepten vertalen naar praktische interventies en de implementatie daarvan begeleiden

Verplegingswetenschappers moeten hun rol nemen in het implemente-

ren van *evidence-based* interventies in de ouderenzorg. Dat kan door hierover meer te publiceren, vaker zitting te nemen in allerlei gremia, maar ook door het verspreiden van de resultaten in de social media.

Tijdens de afsluitende borrel werden adressen en initiatieven uitgewisseld. Daarmee kijkt de vereniging terug op een goed resultaat van deze expertmeeting. Vorige expertmeetings gingen over de profilering van de verplegingswetenschapper; dit najaar verschijnt het door een brede projectgroep ontwikkelde profiel van de verplegingswetenschapper. De komende expertmee-

ting in juni heeft nieuwe technologie als thema.

De Alumnivereniging Verplegingswetenschap Nederland is eind 2010 opgericht. Het doel is om in een netwerk verplegingswetenschappers te verbinden in hun rol van onderzoeker, beleidsmaker, kenniswerkers, innovator of academische zorgprofessional. De Alumnivereniging heeft inmiddels 150 leden. De vereniging organiseert diverse activiteiten voor en door de leden, waaronder de expertmeetings. Voor de expertmeetings worden deskundigen uitgenodigd om met de leden in discussie te gaan over een actueel thema.

Wilt u meer informatie over de activiteiten van de vereniging? Stuur een mail naar : alumnivereniging.vw.nederland@gmail.com of volg de vereniging op facebook: www.facebook.com/alumni.verplegingswetenschap.nl en op LinkedIn via Netwerk Verplegingswetenschap Nederland.

Over de auteur

Luuk Preijde MSc RN is bestuurslid van de Alumnivereniging Verplegingswetenschap Nederland.